

	Тракийски университет – Стара Загора Стопански факултет		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.2.1	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа Учебна програма		Страница: 1 от 1

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕКАН: .....
(ДОЦ. Д-Р. БЛАГА СТОЙКОВА)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина	Макроикономика
Специалност	ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И СТРАТЕГИЧЕСКИ МАРКЕТИНГ
Област на висше образование	3.0. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление	3.8. Икономика
Статут на дисциплината	Задължителна
Курс	Първи / Редовно и задочно обучение
Семестър	Първи
Образователно квалификационна степен	Магистър
Форма за проверка на знанията	текущ контрол и писмен изпит

Обсъдена на Катедрен съвет	Протокол № 67 / 09.07.2020 г. (Индустириален бизнес и предприемачество) Протокол № 8 / 16.07.2020 г. (Икономика)
Приета на заседание на Комисията по учебна дейност и качество на обучението	Протокол № 11 / 20.07.2020 г.
Утвърдена на Факултетен съвет	Протокол № 12 / 21.07.2020 г.

Стара Загора, 2020 г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

1. ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

Код на дисциплината 010669-м	Редовно обучение					Задочно обучение					Кредити
	Аудиторна		Извънаудиторна		Всичко	Аудиторна		Извънаудиторна		Всичко	
	Лекции и	Упражнения Семинари	Учебни практики	Други форми		Лекции и	Упражнения Семинари	Учебни практики	Други форми		
Форми на аудиторна работа	45					21					
Практически занятия											
Семинари		30					21				
Форми на извънаудиторна работа											
Подготовка за семинар				30					63		
Самоподготовка за текущ контрол и изпит				45					45		
Други форми				5					5		
ОБЩО	45	30		81	156	21	21		114	156	6,3

2. ВОДЕЩ ДИСЦИПЛИНАТА:

проф. д-р Стефан Петранов

Водещи упражнения /практически занятия/ семинари:

гл. ас. д-р Константин Стоянов

3. АНОТАЦИЯ

Курсът излага съвременното състояние на макроикономическата теория, като на фона на теорията се анализират множество примери на реални макроикономически процеси, зависимости и макроикономическа политика. В курса се отразява динамичната натура на дисциплината – проблемите се разглеждат балансирано по отношение на различните школи и течения в макроикономическата наука.

Перспективата, която е възприета в курса е европейската. Институционалната среда, регулациите, фокусът на проблемите, примерите и данните са преди всичко от практиката на страните от Европейския съюз. Това ще подпомогне студентите да направят връзката между абстрактните постановки, концепциите и икономическата среда, в която живеят.

Изложението почива на солиден и строг теоретичен фундамент и в същото време е ясно за възприемане и с практическа насоченост.

Език на преподаване: български.

4. СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

4.1. АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ

4.1.1. ЛЕКЦИИ

№	Тема	Хорариум часове	
		Редовно	Задочно
1.	Увод в макроикономическия анализ • Предмет на макроикономическия анализ • Обхват на макроикономическия анализ • Цели и инструменти	3	1
2.	Основни индикатори на икономическата активност. Система на националните сметки • БВП и начините за неговото измерване • Отчитане на различието между Номинален БВП и Реален БВП • Разбиране на зависимостите между БВП, БНП, БНД	3	2
3	Икономически растеж • Емпирични данни относно икономическия растеж • Идентифициране на основните фактори на икономическия растеж и оценяване на степента на тяхното влияние • Икономически политики, които могат да стимулират растежа	3	1
4	Икономически цикли • Потенциален БВП и икономически цикъл • Фази на цикъла • Теории, обясняващи икономическите цикли	3	1
5.	Инфлация • Концепция и дефиниция	3	2

	• Ценови индекси • Видове инфлация и социална цена		
6.	Заетост и безработица • Икономически активно и неактивно население • Измерителите за безработица и заетост • Компоненти на общата безработица и на естествената безработица	3	2
7.	Зависимост между инфлация и безработица. Крива на Филипс • Концепция за зависимост между безработица и инфлация • Безработица и инфлация в краткосрочен план • Безработица и инфлация в дългосрочен план	3	1
8.	Съвкупно търсене. Кейнсиански модел • Компоненти на съвкупното търсене • Съвкупните разходи в Кейнсианския модел • Определяне на съвкупния доход	3	1
9.	Съвкупно предлагане • Съвкупно предлагане в дългосрочен план • Съвкупно предлагане в краткосрочен план • Класическо и Кейнсианско разбиране за съвкупното предлагане	3	1
10	Макроикономическо равновесие в краткосрочен и дългосрочен план • Равновесие между търсене и предлагане в краткосрочен и дългосрочен план • Ефекти при шокове върху търсенето • Ефекти при шокове върху предлагането	3	1
11	Публични финанси и фискална политика • Държавна намеса в икономиката • Форми и видове • Държавен бюджет и неговите компоненти	3	2
12	Пълен Кейнсиански модел на мултипликатора и фискална политика • Кейнсианска фискална политика • Пълен кейнсиански модел на мултипликатора • Проблеми, свързани с фискалната политика	3	1
13	Пари и банкова система • Дефиниране на понятията пари и парични агрегати • Архитектура на съвременните банкови системи • Създаване на пари и парична мултипликация	3	1
14	Парична политика • Ролята на Централната банка • Цели и средства • Възможни резултати и ограничения	3	2

15	Платежен баланс	3	1
	• Основни понятия и категории • Текуща сметка • Капиталова и финансова сметка		
	Общо:	45	21

4. 1. 2. УПРАЖНЕНИЯ

№	Тема	Хорариум часове	
		Редовно	Задочно
1.	Увод в макроикономическия анализ. Организация на курса	2	1
2.	Основни индикатори на икономическата активност. Система на националните сметки	2	2
3.	Икономически растеж	2	1
4.	Икономически цикли	2	1
5.	Инфлация	2	2
6.	Заетост и безработица	2	2
7.	Зависимост между инфлация и безработица. Крива на Филипс	2	1
8.	Съвкупно търсене	2	1
9.	Съвкупно предлагане	2	1
10.	Макроикономическо равновесие в краткосрочен и дългосрочен план	2	1
11.	Публични финанси и фискална политика	2	2
12.	Пълен Кейнсиански модел на мултипликатора и фискална политика	2	1
13.	Пари и банкова система	2	1
14.	Парична политика	2	2
15.	Платежен баланс	2	1
	Общо	2	1
		30	21

5. ТЕХНОЛОГИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Обучението се осъществява чрез комбинирането на лекции със семинарни занятия, разглеждане на практически казуси, анализ на статистически данни и текущ контрол чрез тестове.

Необходимите ресурси за обучение са: мултимедия.

5.1. Лекции

Лекционният материал се онагледява чрез мултимедия. Периодически се провежда събеседване върху предадения лекционен материал. По време на лекционния курс студентите придобиват теоретични знания за фундаменталните концепции и принципи в Макроикономиката, като и умения да апликират тези знания към реалната икономическа среда. Разглеждат се реални практически казуси, анализират се статистически макроиндикатори както за България, така и за страните от Европейския съюз. Усвояването на материала е в диалогов режим, като на студентите често се задават въпроси, които те разискват с преподавателя.

5.2. Семинарни занятия (упражнения)

По време на упражненията студентите задълбочават знанията и уменията си, като овладяват категоричния апарат, допълнително обсъждат теоретичните принципи и разширяват приложенията. Вниманието е концентрирано върху затвърждаване на научните знания и фокусиране върху повече детайли. Извършва се текущ контрол под формата на периодични писмени тестове, резултатите от които впоследствие играят роля при оформянето на крайната оценка.

6. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ

Крайната оценка се формира по шестобална система, минималната оценка за успешно приключване на обучението е "Среден (3)", а спрямо Европейската система за трансфер на кредити съпоставимостта на оценките е:

Отличен 6	Много добър 5	Добър 4	Среден 3		Слаб 2	
A	B	C	D	E	FX	F
Присъждат се кредити, както е по учебния план					Не се присъждат кредити	

Междиен тест	10%
Междиен тест	10%
Междиен тест	10%
Изпит	70%

Скала за оценка (100%): минимум 50% , т. е. Среден 50-62%, Добър 63-75%, Много добър 75-87%, Отличен 87-100%.

7. КОНСПЕКТ

ДИСЦИПЛИНА " МАКРОИКОНОМИКА "

Конспект за провеждане на изпит
за редовно и задочно обучение в специалност „Бизнес икономика“
Образователно квалификационна степен: Бакалавър

1. Обхват, предмет, цели и инструменти на макроикономическия анализ
2. Основни индикатори на икономическата активност. Система на националните сметки
3. Икономически растеж
4. Икономически цикли
5. Инфлация
6. Заетост и безработица
7. Зависимост между инфлация и безработица. Крива на Филипс
8. Съвкупно търсене
9. Съвкупно предлагане
10. Макроикономическо равновесие в краткосрочен и дългосрочен план
11. Публични финанси и фискална политика
12. Пълен Кейнсиански модел на мултипликатора и фискална политика
13. Пари и банкова система

14. Парична политика

15. Платежен баланс

8. ЛИТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Макроикономика. Дейвид Коландър, УИ „Св. Климент Охридски“, 1999
2. Лекционни записки, проф. д-р Стефан Петранов
3. Macroeconomics, David Colander, 11th edition, McGraw Hill Book Company, 2020

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Macroeconomics, Samuelson, P., Nordhaus, D.: McGraw Hill Book Company, 2009.
2. Увод в макроикономиката, Андрей Василев, Йордан Йорданов, УИ „Св. Климент Охридски“, 2017
3. Макроикономика, Колектив, УИ „Стопанство“, 2010
4. Пътеводител по макроикономика, Събина Ръкарова, Стефан Стефанов, Нов български университет, 2014
5. Макроикономика, Арменухи Пирян-Хачикян, Стоимен Лисев, Тодор Попов, Любен Тошков, Тони Конджов, Роска Русинова, Владимир Пеовски, ГорексПрес, 2004
6. Макроикономика, Мария Марикина, Нова звезда, 2012

9. ПРИДОБИТИ УМЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ОБУЧЕНИЕТО

Дисциплината ще предостави основни теоретични знания, които ще позволят на студентите

да:

- Разбират начините за измерване на икономическата активност;
- Използват в работата си основни макроикономически показатели като: БВП, инфлация, заетост и безработица;
- Анализират фазите на икономическия цикъл;
- Познават причините и следствията на икономическото регулиране;
- Разбират целите и средствата на икономическата политика, провеждана чрез държавния бюджет;
- Познават функционирането на банковата система и механизма на мултипликация на парите;
- Разбират целите и средствата на паричната политика.
- Използват статистическите показатели от платежния баланс